

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัจจัย

ความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) อันเป็นผลมาจากการก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมและการบริหารงานภายในองค์กรในด้านวัฒนธรรมการบริหารองค์การ เพราะวัฒนธรรมการบริหารที่มีประสิทธิภาพจะทำให้องค์กรในนั้นได้รับผลประโยชน์สูงสุดโดยเสียต้นทุนต่ำสุด (ออนไลน์ คงตะแบก, 2545) ความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง หากองค์กรใดไม่สามารถปรับเปลี่ยนพัฒนาองค์การของตนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแล้ว องค์การเหล่านี้ย่อมต้องเกิดปัญหาความมั่นคงต่อการดำเนินงานอยู่ขององค์การอย่างแน่นอน (เจยฎา นกน้อย, 2549) การเรียนรู้แนวทาง การทำงานที่สนับสนุนและพัฒนาองค์การ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์การ (ธงชัย สมบูรณ์, 2549)

จากความสำคัญนี้ องค์การทั้งหลายจึงมุ่นพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งจะช่วยผลักดันให้องค์การปรับกระบวนการทัศน์ การพัฒนาองค์การในรูปแบบเดิมสู่องค์การที่พัฒนาในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง (โภศด ดีศิลธรรม, 2547) ที่สำคัญยิ่งคือ องค์การแห่งการเรียนรู้เท่านั้นที่จะสามารถดำรงอยู่ในโลกปัจจุบันนี้ได้ (อมรวรรณ วีระธรรมโน, 2548)

ในประเทศไทยได้เห็นความสำคัญขององค์การแห่งการเรียนรู้ จึงได้มีการนำแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้มาใช้เป็นแนวทางพัฒนาองค์การมากขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดไว้ในกฎหมายบ้านเมืองอย่างชัดเจน ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 เรื่อง การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการกิจของรัฐ มาตรา 11 ที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับข้อมูลข่าวสารและสามารถประเมินผลความรู้ในด้านต่าง ๆ” เพื่อจะนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติ ของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

และมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัตรราชการของส่วนราชการให้เกิดความสอดคล้องกับวิธีการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ (เงยรา รักชาติ, 2549) จากพระราชบัญญัติดังกล่าว ทำให้หลาย ๆ องค์การได้กำหนดพันธกิจ หรือค่านิยมไว้อย่างชัดเจน ว่าที่จะปรับองค์การของตนเองให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

การปรับเปลี่ยนองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ หมายความว่าการจึงต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การ ซึ่งหมายถึง การปรับเปลี่ยนความเชื่อ ค่านิยมและแบบแผนการปฏิบัติงาน วัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ การแต่งกาย การเด่น การทำงาน วัฒนธรรมองค์การอาจทำให้คนกล้ายเป็นคนเลือยชาทำงานไปวัน ๆ คนไม่เลือยชาอาจจะถูกกลืนในที่สุด แต่ภายใต้วัฒนธรรมที่แข็งแกร่งคนจะทำงานอย่างภาคภูมิใจ ทุ่มเทให้กับงาน วัฒนธรรมมีหน้าที่ในการสร้างกฎ ข้อบังคับเป็นสิ่งรากฐานให้เกิดศรัทธาและผนึกกำลังเข้าด้วยกัน ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จจะหล่อหลอมค่านิยมที่สำคัญอีกด้วย (กริช สืบสนธิ, 2537 อ้างถึงใน ชูชาติ งามจริต, 2549) วัฒนธรรมองค์การนั้นจะเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การโดยเฉพาะวัฒนธรรมร่วมที่เกิดจากการตกลักขวงการกระทำ หรือแนวปฎิบัติของคนในองค์การและสังคม (ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, 2549) ให้ร่วมมือร่วมใจกันในการทำงาน ช่วยกันคิดค้นและผลักดันเป้าหมายขององค์การให้ก้าวไปได้อย่างมั่นคงและเกิดเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในที่สุด (ชนิษฐา กาญจนรังสีนันท์, 2549) Patterson, Purkey และ Parker (1986) ได้เสนอแนวคิดว่า วัฒนธรรมองค์การที่ควรสร้างให้เกิดขึ้น ได้แก่ 1) ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School purpose) 2) การเสริมพลัง (Empowerment) 3) การตัดสินใจ (Decision - Making) 4) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ (Sense of Community) 5) ความไว้วางใจ (Trust) 6) ความมีคุณภาพ (Quality) 7) การยอมรับ (Recognition) 8) ความเอื้ออาทร (Caring) 9) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) 10) ความหลากหลายของบุคลากร (Diversity) เพื่อเตรียมบุคลากรให้มีความสามารถ พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยภายในวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง จะส่งผลให้กล้ายเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ บุคลากรมีความสามารถพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา

ดังนั้น การพัฒนาองค์การสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้จึงเป็นความคาดหวังของผู้บริหารในทุกองค์การ องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์การที่มีลักษณะเปรียบเสมือนสถาบันการเรียนรู้ซึ่งบุคลากรมีการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง อย่างมีส่วนร่วมและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและยกระดับศักยภาพอันได้แก่ ความรู้ความสามารถ ความสามารถของตน ทีมงานและองค์การ สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน โดยมีการสนับสนุนจากองค์การ ด้วยการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้นั้นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้เพื่อสร้างให้องค์การประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะแนวคิดของ Marquardt (1996)

ที่ได้เขื่อมโยงระบบต่าง ๆ ขององค์การเข้าด้วยกัน และแบ่งออกเป็นระบบย่อย ๆ ของการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) พลวัตรแห่งการเรียนรู้ (Learning Dynamics) 2) การปรับเปลี่ยนองค์การ (Organization Transformation) 3) การสร้างอำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคคล (Empowering and Enabling People) 4) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) 5) การใช้เทคโนโลยี (Technology Application) ทั้งนี้ กระบวนการพัฒนาและยกระดับองค์การต้องเนมาระสมกับคนและวัฒนธรรมขององค์การและที่สำคัญต้องมีวัฒนธรรมในการช่วยให้เกิดการเรียนรู้ (Marquardt & Reynolds, 1994)

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับองค์การแห่งการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งที่ใกล้ชิดกันอย่างยิ่ง ดังที่ Senge (1990 อ้างอิงใน ธีระ รุญเจริญ, 2550) ได้กล่าวว่า องค์การแห่งการเรียนรู้นั้น เป็นตัวแทนของการเคลื่อนย้ายวัฒนธรรมองค์การ สอดคล้องกับ Westbrook (1993) ที่ได้สรุปไว้ว่า ชัดเจนว่าวัฒนธรรมองค์การมีความสำคัญต่อองค์การ หากวัฒนธรรมไม่เอื้อต่อการจัดการคุณภาพ ทั้งองค์การแล้วจะส่งผลทางด้านลบต่อการจัดการคุณภาพทั้งองค์การ ได้

โรงเรียนนับเป็นองค์การทางการศึกษา ที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตบุคลากรเพื่อเป็น พลเมืองที่มีคุณภาพของชาติ ในแต่ละ โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความหลากหลาย ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ มาร่วมกันจัดการศึกษา ดังนั้น การนำพาโรงเรียนไปสู่ทิศทางเป้าหมายของโรงเรียน และเพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้น อย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีวัฒนธรรมองค์การที่แข็งแกร่ง โดยภายในได้วัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง จะส่งผลให้กล้ายเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในปัจจุบันเมื่อมีการปฏิรูปการศึกษา การศึกษาในอนาคตจะเต็มไปด้วยการแข่งขัน โรงเรียนที่มีความพร้อมทุกด้านจึงจะสามารถอยู่รอดได้ ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนต้องบริหาร โรงเรียนให้เกิดความเป็นเลิศ ให้เป็นที่ยอมรับของลูกค้า คือ ผู้ปกครอง หรือชุมชนในเขตบริการของ โรงเรียน และต้องสร้างวัฒนธรรมในการทำงานให้มีสภาพที่เอื้อต่อ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ด้วย

จากสภาพปัจจุบันและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวัฒนธรรม องค์การที่ส่งผลต่องค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยใช้แนวคิดวัฒนธรรมองค์การของ Patterson, Purkey และ Parker (1986) และแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ของ Marquardt (1996) เนื่องจากเป็นการมองสภาพองค์การแห่งการเรียนรู้ในส่วนต่าง ๆ ของระบบ ได้ครอบคลุมมากกว่าเพียงแค่การมอง ความรู้ในตัวบุคคลหรือทีม ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ด้านการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมองค์การของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ให้เอื้อต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้วัฒนธรรมองค์การตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1
4. เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1 ซึ่งมีสมมติฐาน ดังนี้

1. วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนทางบวก
2. วัฒนธรรมองค์การอย่างน้อยหนึ่งด้านที่เป็นตัวแปรพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1 สามารถนำข้อมูลมาใช้ประกอบการกำหนดบทบาทการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีตานี เขต 1 สามารถนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. สามารถกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นสำคัญในการพัฒนาวัฒนธรรมองค์การเพื่อให้องค์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

4. ผลวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างวัฒนธรรมองค์การเพื่อพัฒนาไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปีตานีเขต 1 และเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปีตานีเขต 1 ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 วัฒนธรรมองค์การของ Patterson, Purkey and Parker (1986) เพื่อตรวจวัดวัฒนธรรมโรงเรียน 10 ด้าน ดังนี้

- 1) ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School Purpose)
- 2) การเสริมพลัง (Empowerment)
- 3) การตัดสินใจ (Decision - Making)
- 4) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ (Sense of Community)
- 5) ความไว้วางใจ (Trust)
- 6) ความมีคุณภาพ (Quality)
- 7) การยอมรับ (Recognition)
- 8) ความเอื้ออาทร (Caring)
- 9) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)
- 10) ความหลากหลายของบุคลากร (Diversity)

1.2 องค์การแห่งการเรียนรู้ของ Marquardt (1996) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) พลวัตแห่งการเรียนรู้ (Learning Dynamics)
- 2) การปรับเปลี่ยนองค์การ (Organization Transformation)
- 3) การสร้างอำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคคล (Empowering and Enabling People)
- 4) การจัดการความรู้ (Knowledge Management)
- 5) การใช้เทคโนโลยี (Technology Application)

2. ขอบเขตของประชากร

2.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 139 คน และหัวหน้ากลุ่มวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 139 คน จากโรงเรียน 139 แห่ง

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 164 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 82 คน และหัวหน้ากลุ่มวิชาการ โรงเรียน จำนวน 82 คน กำหนดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ สูตร Yamane (1973) แล้วใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ไว้ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ ประกอบด้วย

- 1) ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School Purpose)
- 2) การเสริมพลัง (Empowerment)
- 3) การตัดสินใจ (Decision - Making)
- 4) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ (Sense of Community)
- 5) ความไว้วางใจ (Trust)
- 6) ความมีคุณภาพ (Quality)
- 7) การยอมรับ (Recognition)
- 8) ความเอื้ออาทร (Caring)
- 9) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)
- 10) ความหลากหลายของบุคลากร (Diversity)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ องค์การแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) พลวัตแห่งการเรียนรู้ (Learning Dynamics)
- 2) การปรับเปลี่ยนองค์การ (Organization Transformation)
- 3) การสร้างอำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคคล (People Empowerment)
- 4) การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

5) การใช้เทคโนโลยี (Technology Application)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยนี้ ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของคำที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม แบบแผนการทำงานที่กลุ่มสามารถเรียนรู้ร่วมกันและถ่ายทอดสู่สมาชิกรุ่นใหม่ เป็นแบบแผนแนวคิดที่ยึดถือ ปฏิบัติและกำหนดร่วมกันในโรงเรียน ซึ่งแสดงออกด้วยการรับรู้ ยึดถือและประพฤติปฏิบัติ เป็นบรรทัดฐานในการทำงาน แบบแผนปฏิบัติของโรงเรียน ประกอบด้วย ความมุ่งประสงค์(Purpose) การเสริมพลัง(Empowerment) การตัดสินใจ(Decision Making) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ (Sense of Community) ความไว้วางใจ (Trust) ความมีคุณภาพ (Quality) การยอมรับ (Recognition) ความเอื้ออาทร(Caring) ความซื่อสัตย์สุจริต(Integrity) ความหลากหลายของบุคลากร(Disversity)
2. ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน หมายถึง การประชาสัมพันธ์ชี้แจงถึงเป้าหมายของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความสำคัญที่ครูในโรงเรียนจะต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางและพื้นฐานในการปฏิบัติงาน
3. การเสริมพลัง หมายถึง การให้อำนาจในการตัดสินใจแก่ครูในโรงเรียนบางสถานการณ์ พร้อมทั้งให้โอกาสครูในการรับรู้ข่าวสาร การได้รับปัจจัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน
4. การตัดสินใจ หมายถึง การคำนึงถึงความเป็นไปได้และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียนในการตัดสินใจแต่ละครั้งพร้อมทั้งใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจให้มากที่สุด
5. ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ หมายถึง การดำเนินการเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลักและให้ความช่วยเหลือพัฒนาครู พร้อมทั้งกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการเป็นเจ้าของโรงเรียนให้มากที่สุด
6. ความไว้วางใจ หมายถึง การให้โอกาสบุคลากรในการตัดสินใจปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการมอบหมายงานให้ทำโดยผู้บริหารไม่ไปควบคุม
7. ความมีคุณภาพ หมายถึง การเห็นความสำคัญและคาดหวังให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน เชื่อมั่นในประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร
8. การยอมรับ หมายถึง การเปิดโอกาส ให้การยอมรับ เห็นคุณค่าในความคิดเห็น ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรและนักเรียน

9. ความอึ้ง หมายถึง การเอาใจใส่ดูแลในเรื่องความเป็นอยู่และส่งเสริม ความก้าวหน้าของบุคลากรในโรงเรียน ทั้งทางหน้าที่การงาน การพัฒนาตนเองด้านการศึกษา และการฝึกอบรม

10. ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ความตั้งใจแน่วแน่ที่จะใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายพร้อมทั้งรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และคุณภาพของครู โดยยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้

11. ความหลากหลายของบุคลากร หมายถึง เห็นความสำคัญของความแตกต่างระหว่างครู แต่ละคนในด้านทักษะและวิธีปฏิบัติงานของครุภายนในโรงเรียน พร้อมทั้งมีการยึดหยุ่นและ ผสมผสานความแตกต่างในรูปแบบและวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันของครูแต่ละคน ได้เข้าใจเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายของโรงเรียนและค่านิยมของโรงเรียน

12. องค์การแห่งการเรียนรู้ หมายถึง โรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรทุกคน ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย พลวัตรแห่งการเรียนรู้(Learning Dynamics) การปรับเปลี่ยนองค์การ(Organization Transformation) การสร้างอำนาจและสร้าง ความสามารถให้กับบุคคล(Empowering and Enabling People) การจัดการความรู้(Knowledge Management) การใช้เทคโนโลยี(Technology Application)

13. พลวัตรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและให้ความสำคัญต่อการ เรียนรู้ตลอดเวลาและต่อเนื่อง และครูที่มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและต่อเนื่อง การเรียนรู้นี้เป็นการ เรียนรู้ในหลาย ๆ ประเภท รวมถึงมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ของโรงเรียน

14. การปรับเปลี่ยนองค์การ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนและครุภุกคนสามารถปรับเปลี่ยน โรงเรียนจากสภาพเดิมไปเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ด้วยการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ โครงสร้างของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

15. การสร้างอำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคคล หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ และเปลี่ยนความรู้ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ครูกับผู้ปกครอง ชุมชน ด้วยการให้อำนาจในการตัดสินใจและสร้างความสามารถในการทำงาน

16. การจัดการความรู้ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการแสดงความหลากหลายและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งความรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน นำมาจัดเก็บ ลีบคืนและถ่ายโอนความรู้ ให้กับสมาชิกองค์การ เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคนในโรงเรียน

17. การใช้เทคโนโลยี หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้ประโยชน์จาก สารสนเทศในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำระบบเทคโนโลยีมาสนับสนุนการปฏิบัติงานเป็น ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้

18. การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่คนรับรู้สิ่งต่าง ๆ โดยผ่านการสัมผัส การใช้ประสบการณ์เดิมช่วยการแปลความหมายของสิ่งนั้นออกมารีบุคความเข้าใจ
19. บุคลากรในโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้ากลุ่mvิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1
20. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1
21. หัวหน้ากลุ่mvิชาการ หมายถึง ครุที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
22. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่ทำหน้าที่กำกับดูแล สนับสนุนส่งเสริมให้บริการเกี่ยวกับการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับของรัฐ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ และอำเภอหนองจิก